

ที่ กต ๐๒๐๐.๑๑/๔๗๖๐

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กม. ๑๐๕๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ พร้อมด้วยคำแปลภาษาไทย

อย่างไม่เป็นทางการ

๒. ร่างแผนปฏิบัติการหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๓ พร้อมด้วย

คำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการหุ้นส่วนเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ หุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ (Mekong - U.S. Partnership – MUSP) เป็นกรอบความร่วมมือที่ได้รับการยกระดับจากข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative - LMI) เมื่อปี ๒๕๖๓ เพื่อตอบรับกับความท้าทายใหม่ ๆ และส่งเสริมความเป็นยุทธศาสตร์ ความมุ่งมั่น และประสิทธิภาพของความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก โดยมีสาขาวิชาความร่วมมือ ๕ สาขา ได้แก่ (๑) ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ (๒) การบริหารจัดการน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (๓) ความมั่นคงรูปแบบใหม่ และ (๔) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และมีประเทศไทย ๖ ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประเทศไทย สาธารณรัฐสังคีณนิยมเวียดนาม และสหรัฐฯ โดยการประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ได้รับรองถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ และเอกสารแนวคิดการจัดทั้งหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ จึงเป็นการยกระดับกรอบความร่วมมือจาก LMI เป็น MUSP อย่างเป็นทางการ

๑.๒ การประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ จะจัดขึ้นในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและ ความร่วมมือระหว่างประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประธานร่วม ที่ประชุมจะบรรลุผลการผลลัพธ์การประชุม จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ซึ่งเป็นการบทหนาความร่วมมือที่ผ่านมา และแสดงเจตนาร่วมมือที่ดีทางความร่วมมือ ในอนาคตของ MUSP และ (๒) ร่างแผนปฏิบัติการหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๓ ซึ่งกำหนดกิจกรรมที่สหรัฐฯ เสนอจะดำเนินการภายใต้กรอบ MUSP ในกรอบเวลา ๓ ปี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ เป็นการกำหนดแนวทางความร่วมมือร่วมกันของประเทศไทยและประเทศสมาชิก MUSP ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ จะรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์ทั้ง ๒ ฉบับ ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ มีสาระสำคัญ ได้แก่ ระบุหลักการความร่วมมือที่เน้นความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน การเปิดกว้าง ความโปร่งใส ธรรมาภิบาล หลักนิติธรรม ความเท่าเทียม หลักอันชอบด้วยกฎหมาย การได้ประโยชน์ร่วมกัน การเคารพต่อหลักอธิปไตย การไม่แทรกแซง การเคารพต่อกฎหมายระหว่างประเทศ และความร่วมมือที่มีภูมิภาคเป็นพื้นฐาน รวมทั้งเน้นแนวทางการเชื่อมโยงกับกรอบความร่วมมืออื่น ๆ อาทิ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิริวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy – ACMECS) คณะกรรมการอิทธิพลแม่น้ำโขง (Mekong River Commission – MRC) และอาเซียน นอกจากนี้ ยังเน้นการดำเนินโครงการสำคัญในสาขาความร่วมมือ ๔ สาขา ภายใต้กรอบ MUSP รวมทั้งแนวทางความร่วมมือในอนาคตของ MUSP ในประเด็นสำคัญ อาทิ สาธารณสุข และการบริหารจัดการน้ำ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการฯ มีสาระสำคัญ ได้แก่ ระบุหลักการความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ความโปร่งใส ธรรมาภิบาล การเคารพต่อกฎหมายระหว่างประเทศ และความร่วมมือที่มีภูมิภาคเป็นพื้นฐาน โครงสร้างและสาขากำหนดร่วมมือ ๔ สาขา รวมทั้งโครงการของสหรัฐฯ ที่จะดำเนินการในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ภายใต้กรอบ MUSP โดยสหรัฐฯ ได้ปรับปรุงสาระและถ้อยคำของร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับล่าสุด มุ่งให้ความสำคัญกับอนุภูมิภาคฯ ชัดเจนมากขึ้น ตลอดจนกำหนดกรอบเวลาของการดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่แผนปฏิบัติการฯ จะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๖ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งได ๑

๖. ผลกระทบ

การดำเนินการตามร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ สอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยในการส่งเสริมและกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศไทยเพื่อบ้าน การพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาคฯ และการลดความเหลื่อมล้ำ ด้านการพัฒนา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศไทยและประเทศสมาชิก เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาความเชื่อมโยงในทุกมิติ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ความเชื่อมโยงด้านภูมิภาคฯ ทางน้ำ ทางถนน ทางราง และทางอากาศ ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านอาหารและเกษตร ด้านพลังงาน ด้านอุตสาหกรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านนวัตกรรม ด้านวัสดุ และด้านอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของประเทศไทยและประเทศสมาชิก ที่จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทยและประเทศสมาชิก ทั้งนี้ ยังเป็นการส่งเสริมบทบาทของไทยในอนุภูมิภาคฯ อีกด้วย

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๔. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ร่างถ้อยແຄลงร่วมฯ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนาการณ์ทางการเมืองของประเทศไทย สมาชิก MUSP ที่จะส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณี ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็น หนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการฯ มีสาระสำคัญเป็นการทำหนดแผนกิจกรรม และรูปแบบความร่วมมือ ระหว่างประเทศไทยสมาชิก MUSP ในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และ การพัฒนาทรัพยากรมดุษย์ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมาย ระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง- สหรัฐฯ ครั้งที่ ๒ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอ คณะกรรมการเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายร่วมให้การรับรอง ร่างถ้อยແຄลงร่วมรัฐมนตรีหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ และร่างแผนปฏิบัติการหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐฯ ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปริญต์กิจวิเนีย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวง

กลุ่มงานความร่วมมือลุ่มน้ำโขง

โทร. ๐๘ ๓๒๒๖ ๘๗๑๔ (บรรหารฯ)

โทรสาร ๐ ๒๓๕๕ ๕๐๗๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bh.jirapat@mfa.go.th